

ABONAMENT:

Pe an 6 cor.; pe 1/2 an 3 cor.

Pentru economii numai 4 cor. pe an.

Pentru România pe an 15 Lei.

Manuscripte nu se redau.

LIBERTATEA

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă cu
prețuri foarte moderate.

Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă.

Fixare de atitudine.

Însămănătatea economică a dărilor și a recușilor — toți o cunoștem și o recunoștem. De-aceea în aceste zile de încercare — ce amenință să zguduie pacea și buna rânduială a țării — ni-să pare, că peste multe momente importante trecem atunci, când ne mulțămim cu fixarea atitudinii noastre numai din punct de vedere principiar.

Da, e de lipsă să știm care e părerea dominantă referitor la criza de-acum, întâi de toate ca principiu. Dar' nu ne putem subtrage de sub obligamentul ce-l avem față de neam și de patrie — ca, păstrînd punctul de vedere principiar — să ne precizăm și atitudinea practică — așa zicînd — cu privire la actualele faze ale crizei ce bîntue. Foarte potrivit a spus dl Dr. Aurel Vlad, că nu găsim motive să ne dăm legați nici Vienei și nici opoziției. Să stăm în neutralitate.

Socot însă, că din această enunțiere nime nu poate să conchidă, că noi vrem să rupem odată pentru totdeauna atît cu Viena cît și cu opoziția. De prezent însă, cînd Viena e gata să ne servească coaliției, ca să scape din încercătură, iar' coaliția, în beția nădejzilor mari, vrea să treacă peste noi ca peste mușonnoie — e de înțeles, că nu ne îmbiem nici în o parte nici în alta.

Dar' tocmai pentru aceasta va trebui să ne impunem și unora și altora.

Impunerea însă nu o săvîrșim numai cu enunțaiii principiare.

Doar' nici-odată în viața noastră politică nu s'a îmbiat un privilegiu mai bun pe seama naționalităților, să se afirme ca masse, ca întreg — ca tocmai în criza de-acum. Și nici-odată nu au avut conducătorii noștri o mai mare și mai resimțită responsabilitate — ca tocmai în criza de-acum.

Răspunderea de-aceea e acum mai mare, căci criza aceasta n'are numai motive și efecte de drept și de politică — ci și o sumedenie de interese economice sunt azi în joc.

Sfîrșitul crizei va fi simțit mai ales din partea poporului — de-aceea și conducătorii noștri trebuie să grijască de faptul, ca în această criză să facă tot posibilul ca să ușureze rezultatele crizei pentru poporul, a cărui interese economice atît de ușuratec le-au încălțit politicieni nesăbuiți — pentru un fariseesc „Jôbra néz“. Ca mine suntem ajunși în situația, că nu ne mai putem declara cu siguranță, dacă actuala criză are mai multe momente politice de guvernament, decît economice de traiu. Atît de multe sunt interesele economice zătonite în mersul lor de această criză. Incepînd cu convențiile vamale, amintind exportul și importul rămas pîrîngent, apoi speculațiile obraznice și

murdare ce să fac în timpul cît apa țării e turburată de criză — ajungem la chestia dărilor și a recușilor, — chestie ce atinge mai de-aproape interesele economice ale poporului nostru.

Urmările neplătirii dărilor și a neinrolării — abia s'e pot azi socoti, atît sunt de mari.

Ultimii ani rîi economici, cu ex-lex-urile lor păcătoase, au adunat restante de dare de sute de coroane în libelele agriculturii noastre.

Și acum, cînd roada cîmpului direge ceva, acum cînd și în șerparul poporului să mai găsește cite un ban — acum nime nu-i cere darea, ba mulți îl îndeamnă să nu o plătească.

Agenții mișei buimăcesc capul bieților țărani, îi fac să creadă că dările nu mai trebuie plătite — că nu lasă ficiorul lui Kossuth, și alte mirozenii, așa încît poporul lipsit cum e, în loc să-și adune banii pentru dări (cînd o fi să vină vremea silei) — începe să-și șteargă din minte datoria dărilor.

Nenorocirea ce-o urma atunci cînd va trebui să plătim dările (și vremea aceasta vine de bună-seamă) o să vedem cum să duc pe apă boii și vacile și moșioarele bieților noștri țărani, înglodată în restante de dare de sute de cor!

Tot așa de tristă e și icoana ce o vedem gîndindu-ne la încălțarea ce o au feciorii noștri obligați la asentări: nu să pot aseza, nu pot începe lucrări mai îndelungate, căci nu știu ziua cînd îi chiamă la arme. Și e o adevărată nenorocire economică, să stea zeci de mii de brațe vinjoase, tot gata de drum.

Ținînd seamă de aceste fapte, e cu neputință să nu cerem celor chemați, ca pe lîngă atitudinea principiară, să ia parte și la rezolvarea faptică a crizei actuale.

În special îi rugăm să precizeze ori și numai să înceapă o discuție sănătoasă asupra poziției ce e să o luăm în fața rezistenței pasive și mai ales față de plata benevolă a dărilor și a recușilor.

Plătăm sau depunem la bănci dările restante? Îmbiem s'au nu recușii?

Iată întrebările practice care așteaptă un răspuns practic — urgent și hotărît. Căci suntem siguri că atitudinea hotărîtă a naționalităților, poate schimba fața crizei ori înspre bine ori înspre rău. Ori cel puțin grăbește sfîrșitul actualelor stări.

V. C. O.

Cine-s slabi?

Noi zicem „Români slabi“ a-celora dintre noi, cari să dau în coate cu „domnii“ dușmănoși nouă. Dar' mi-să pace că n'avam drept să le zicem lor „Români slabi“, ci altcuiva. O pildă. Cîmpenii să află în crerii Munților Apusenii cei de glorios nume pe vremuri. Ținut unguresc ca'n palmă. Poporul românesc din Munți e ținut ca cel mai curat, mai nestrîcat naționalicește, etc. Avem în Cîmpeni o bancă românească. Slujbașii maghiari din loc însă,

înțelegi cu cîți-va pretini ai lor de prin Turda și alte părți, au luat îndrăzneța hotărîre, să înființeze și ei o bancă ungurească în Cîmpeni. Că li-se pare, că numai ca slujbași nu trag destul bine dela bietul popor românesc. Ca banca să aibă trecere la popor, au pus în fruntea ei, în direcțiune, pe fisolgăbirău, bărbați de „încredere“ (mai bine zis agenți provocatori) ai băncii, pe toți notarii și primarii cercului de sub dl fisolgăbirău, cari ca pe poruncă, să dea „sprigin“ băncii, mîbind turma de popor la ea, și nu mai mult la cea românească.

Cu toate astea, au simțit „domnii“ că tot nu vor prea putea face ispravă, de nu vor recurge și la alte apucături: să arate că banca lor dă doar' pâne și ocrotire și la Români! În scopul acesta au căutat între Români săcături și le-au găsit: capelanul Nicolae Candrea din Neagra, și birăul Ioan Goia din Sohodol, au primit a figura ca membri în Direcțiunea băncii, la masă ceea ce doamnă, în ședințe unde să va vorbi numai ungurește, să va scrie numai ungurește, și să va hotări că din venitele băncii folos să aibă numai așezăminte ungurești! Iar' învățătorul Ioan Motora din Cîmpeni, a primit tistia de membru în comitetul de supraveghere.

Și acum foile noastre (unele, ca cele mai multe nici nu mai observă atari lucruri „mici“), scriu despre acești oameni zicînd că-s „Români slabi“.

Noi însă credem că nu acești domni sunt Români slabi, (că sunt prăpădiți de tot, nu „slabi“), ci Români slabi sunt aceia, în mijlocul cărora acești prăpădiți mai pot duce roluri de frunțasi, ca Români. În mijlocul unui popor plin de viață și de hotărîre, atari bureți pădureți ar fi ușor și de grabă reduși la adevărata lor valoare; om care să mai sărute mîna scîrboasă a popii Candrea, nu s'ar mai afla, și nici om care să-și mai ridice pălăria și să zică bună dimineața birăului Goia ori dascălului Motora! Nici lucrător în brazda lor nu s'ar afla să meargă! Ca ciuamații ar fi încungiurați. În acest fel ar fi apoi aduși la minte. Dar între noi acești parasiți o duc înainte. Rămîn tari și mari. Că nu ei, ci noi suntem, noi — Români slabi.

Din pildele altora.

Pilda ce o dăm aci poporului românesc, din viața altor popoare, ne e chiar rușine că o dăm. Că fiecarei popor îi dai pilde bune de regulă din viața și lucrarea altor popoare mai presus de el, dar' noi azi dăm o pildă bună poporului român, din viața poporului chinez, care ci-că ar fi cu mult mai inapoiat, mai neluminat, ca poporul nostru.

Iacă de ce e vorba:

Chinezii sunt oameni ce să mulțămesc cu foarte puțin, mîncă ce pot, un pumn de urez fert, o bucată de pâne și e mulțămît. Trăind așa simplu, ei pot să și lucreze cu plăți tare mici, cu mult mai mici ca alți lucrători. În urma acestor însușiri a lor, întreprinzătorii americani luau foarte bucuros lucrători chinezi cu pielea lor galbină. Dar' prin asta s'a ridicat nemulțămirea lucrătorilor baștinași americani și peste tot a neamurilor cu piele albă. Așa că în 1882 Statele-Unite Americane, văzînd că Chinezii vin potop tot mai mare an de an la ei, încît deja sunt multe milioane cari iau pânea din gura lucrătorilor de rasă

albă, — au aflat de bine a aduce o lege prin care au opriți aspru întrarea mai departe de Chinezi în America! Numai la neguțatori, la învățați și la studenți le-au mai dat intrare. Poporul chinez a fost greu lovit prin această opreliște. Iar' pe rînd și neguțătorii erau respinși, sub felurite cuvinte de pricină, și abia ca de sămînță lă-sau pe unii să între.

Răniți în inimile lor, neguțătorii chinezi n'au așteptat ca statul chinez să vie și el cu legi de opreliște contra Americanilor, ci au pornit ei de ei lupta contra a tot ce e american! America n'are nicăiri piață mai bună pentru vinderea bumbacului ei cel mult, ca tocmai China. Neguțătorii chinezi au rupt pe rînd ori-ce legături față cu bumbacul american și pe încetul cu ori-ce alte mărfuri ce le trimite America!

Neguțătorii americani au simțit îndată greutatea loviturii ce le-a dat poporul chinez cel ținut de ei așa de prost, și an de an au simțit-o și o simt tot mai mult! Multe milioane grase ce le trăgeau de pe turma supusă chineză, nu mai vin azi de-acolo, ci rămîn afară din punga lor! Dar' nu numai mărfurile din America, ci și din insulele Filipine americane, și de ori unde de pe pămînt american, au fost puse sub anatema de bieții Chinezi.

Și azi, după abia 12—15 ani dela pornirea acestei lupte de boicot (de respingere a ce e străin urgisit) știți ce e urmarea? Aceea, că neguțătorii americani au întrevinit ei la guvernul lor, ca să iee măsuri de îblînzire și îndulcire a Chinezilor, prin aceea, că să le deschidă tot mai bine ușile; neguțătorilor chinezi să nu li-să mai facă nici o greutate de a intra în America cu mărfurile lor, ca în schimb să slăbească și ei prigonirea Americanilor.

Și președintele Starelor-Unite a dat poruncă aspră pazelor dela hotare, a fi cu toată dreptatea, prevenirea și cruțarea față cu neguțătorii chinezi. Iar' ca mîne poate va face ușurări și în celelalte opreliști ce a ridicat contra poporului acestuia galben.

Avem noi Românii de învățat ceva din această poveste?

O! Da încă cît!

Noi nu suntem așa de proști ca Chinezii, dar', uite, în privința aceasta n'am dat nici o probă de bărbăție, de felul celei date de ei, descrise mai sus.

Noi ne lăsăm mai tare și ca Chinezii să fim turmă de oi pe care s'o tundă și s'o mulgă care cum vrea și cu foarfeci de cele mai ruginite, mai pișcătoare!

În noi încă nu s'a trezit sufletul de a ținea împreună și a sări în luptă pentru tot ce e al nostru în negoț, nici cît în acești amărîți de Chinezii! Ba la poporul nostru par'că e o aplecare anume spre tot ce e străin, și mai fără murmur dăm toți crețarușii noștri negustorului străin, ca celui român, par'că numai acela ar avea drept la paralele noastre și nu și fratele nostru ce a început negoț!

Iar' ca neguțătorii români să încheie ei între ei un fel de alianță de a se ajutara împrumutat, și a face pe străini să simtă, că avem o clasă de neguțatori ce însămează ceva în țeară, — despre aceasta nici nu visează încă nime-ne la noi.

Și mai ales e dovadă pilda de sus, că de ce uriașă însămnătate e pentru un popor negoțul. Dacă ai negoțul în mîna, ai jumătate din puterea țării. Că biruința pe care neguțătorii chinezi o cîștigă în tăcere asupra mîndrilor Americani, făcîndu-i să se plece ei înaintea acelora, — este cît un războiu bun, cîștigat!

Popor român! Dacă undeva ai lipsă de această însămnată breaslă, apoi aici în Ardeal, Ungaria și Bănat, o ai mai mult ca ori-și-unde!

Părinți români! E timpul vacanțelor; copiii v'e sunt veniți dela școale acasă; gîndiți-v'e asupra acestui lucru și cei cu elevi prin clasa 3—4 gimn. ori reală, *treceți-i la negoț!* Dați băiatul la prăvălie bune, să învețe a munci și a neguțatori, că din fie-care poate eși un om cu mai multă bună stare și neatîrnare, decît un preot, funcționar, profesor, protopop și alți domni de acest fel, cari multă carte au învățat și aproape toți nemulțămii își duc viața de pe o zi pe alta. Cu mult mai nemulțămiiți ca un negustor harnic și priceput.

Scoateți însă din capul vostru gîndul prost, că la negoț s'a dai copilul cel — care nu învață carte. Din potrivă, pe cel mai isteț și mai aprig dă-l acolo!

Și așa vom putea mai curînd ajunge, ca să însămnăm și noi mai mult în țeara noastră și să facem pe îngimfații noștri potrivnici să ni-să plece, să ne respecteze, cum Chinezii cei altfel inapoiati, făcură, prin neguțătorii lor, pe intraripații americani să se plece înaintea lor!

Gorobețe.

— Spicuri și ocoșeli. —

Rezistență pasivă! Bravo Gazetă! Unde dai și unde creapă. Ne dascălăii pe noi și te-au strîns cu ușa Ungurii. Ce mai succes! Un Kossuth și un Apponyi să-ți dea drept și un nu știu cine dela Orăștie, să cuteze să-ți contrazică! Pții! burlăcia dracului, — până unde au ajuns lucrurile! Numai cît Ungurii dacă fac rezistență pasivă — apoi is mai cu minte decît noi. Ei cer plată pentru asta. Și s'a găsit un baron — Wesselényi, care a dat 1 milion coroane, ca slujbașii administrativi din com. Sălăgiu ori Sătmar, să aibă de unde-și lua plățile, căci de-odată cu ei și fondurile au intrat în pasivitatea rezistentă.

Ca dușmani loiali — suntem siguri, că nici chiar „Gazeta“ nu e încântată de cucerirea făcută.

Ori cum dar' noi facem pasivitate — pe nimica.

*

La Ráczeke a fost alegerea de deputat între Barta Ferencz avocatul și Misoga Sándor, croitorul, — ajuns și balotage la alegerile generale. Barta e omul lui Moise și a geșefului. Misoga să vede că nu să lasă mai pe jos — doar de-aceia au pășit amîndoi cu program kossuthist. Intîiu s'a vorbit de vre-o 40 mii depuse pentru Barta. Apoi a abzis Barta. Apoi s'a ales unanim Misoga. Și Duminecă apoi alegătorii au blamat pe Misoga — votîndu-i neîncredere — în prima zi după alegere, înainte încă de-a putea arangia Croitorul nostru un „aldămaș“ în cinstea mandatului!

Și apoi să mai spună cineva că n'au drept kossuthiștii, cînd zic, că ei luptă cu armele curatului patriotism „ideal“.

O fi! Poate ei așa înțeleg idealismul — more patriae!

*

In Orăștie un anume Scripski, — ori cum sînt îl chiamă — a voit să-și facă bani de drum și a furat lada pantuită a batalionului. Decepție. A greșit adresa. In loc să ia lada cu bani — a luat lada cu planurile de mobilizare. Natural, desnădăjduit le-a lăsat vraf în cîmp.

„Așa ar vrea să spună Românii, — strigă foile ungurești. Dar noi știm ce-i! Cum or auzit popii români că la graniță — pe lângă Petroșeni — s'a început „lupta“, au ținut un sfat într'o villă din fața casarmei și au încredințat pe infanteristul Skripski (așa că-i nume românesc?) să le fure planurile de bătaie și să meargă el cu ele la Regele Carol — că-l face ghinărar.

„Nu înțelegem pentru-ce comitetul secret de revoluție valahă nu a deschis cercetare secretă contra proprietarului în cucuruzul căruia s'au găsit actele“.

Doamne Dzeule! De ce pacoste mai scăpași țeara, care era să se facă o apă și un pămînt pentru — nește oamen bătîți peste graniță!

„Arad és Vidéke“ (căci ea a descoperit „conjurația“, fi slăvită pentru că țini redactori la așa de mari călduri!

Știri politice

— In criza prea gravă de care suferă țeara, — nimic nou îmbucurător. Kossuthiștii să țin

FOIȚA

Concert de primăvară.

Chiar acum din crîng venii,
Și cu veste bună —
Iarăși e concert, copii!
Merg și eu, și tu să vii,
Mergem împreună!

Vre-i programă? Le-am cerut,
Stai puțin s'o caut.
Doi soliști sunt la nceput:
Cucul, meșter priceput,
Va cînta din flaut.

Cîntăreala dulce 'n graiu
Cea numită »Perla
Cîntăreților din Maiu«
Are de doinit din naiu
Multe doine mierla.

Va 'ntona apoi un psalt
»Imnul primăverei«
Corul din' un fag înalt.
Graurii 'n soprano, și 'n alt
Vor cînta oierii,

Turturelele 'n tenor,
Și-alte voci maestre
Toate după glasul lor.
Vor urma după acest cor
Fel de fel de orchestre,

ca de gard de cererile lor: ori tot, ori nimic. Că ei cred că M. Sa tot trebuie să le dea ce cer!

Guvernul lui Fejérváry e ca între cer și pămînt. Cei de sus îl apasă în jos să „impună“, să conducă, cești de jos îl împing în sus, să zboare numai în sus spre Viena, că lor nu le trebuie.

Multe comitate și orașe i-au votat nesupunere și neîncredere. Nu vreau să primească dările nici pe cele de voce bună date.

Infuriat, guvernul ci-că are de gînd să pună în fruntea comitatelor neascultătoare (32) cite un comisar guvernial polițial, cite un căpitan de poliție investit cu putere mai mare asupra poliției, să facă rînduială cu pumnul și sabla, dacă-i de lipsă.

Așa că încă putem să mai vedem drăguțe comedii între patrioți.

*

La *Liptó-St.-Miclăuș* a fost zilele trecute alegere de deputat. Ministrul de justiție Lányi era candidat și contra lui naționalistul slovac Dr. Stodola. Kossuthiștii au pus și ei candidat. Sfirșitul a fost: Stodola a primit 1455 voturi, Lányi 1349, kossuthistul 191. Neavînd nici unul mai mult ca jumătate din toate voturile date, va fi alegere nouă între Lányi și Stodola (al treilea cade din joc). Și să crede că Stodola va eși biruitor, că și kossuthiștii zic, că mai bine să iasă un națiolist, decît un ministru din aceștia imparlamentari.

Apelata

tinerilor universitari români din Orade, cari au fost pedepsiți pentru demonstrațiile lor din teatru.

(Urmare și fine)

Față de atari atentate nu mai are loc nici o rezervă, nu mai are înțeleș să se caute, dacă cei atacați au, ori nu au cuvînt să se amestece în afacerile publice, și nu are loc vre-o rezervă nici atunci, cînd atacurile lipsite de cel mai elementar simț de delicateță să debitează de pe scena menită între împregiurări normale să propage o cultură mai de dai Doamne.

Tamburine și cimpoi,
Cobze și-alte hanguri;
Și național apoi
Un taraf de cîntețoi
Cu cobzarilor granguri.

Toate-așa pe rînd le fac
După cum li-e pactul;
Și 'ntro scoartă de copac
O să bată tica-tac
Gheunoaia tactul.

Vor sări de-aici la joc
Până chiar și surzii,
Cînd vor prinde dintr'un loc
Să ne cînte hori cu foc
Și să salte sturzii.

Vor cînta fagii 'n păduri
Va cînta și vîntul,
Ei, și noi cu atîtea guri!
Plin de lungi chiuituri
Cerul și pămîntul!

Asta este ce știu eu.
Ce-o mai fi să fie
Ne-o va spune Dumnezeu.
Cine e pe gîndul meu
Și-are chef, să vie!

Cine n'are, să-l vedem,
Ca să-l știe soții.
Urra 'n cer! Cu toții-avem!
Mîne deci în crîng suntem
La concert cu toții!

(„România“) G. Coșbuc.

Așa credem, c'am fost datori atît pentru patriotismul, cît și pentru demnitatea noastră de oameni, ca, deși în forma cea mai posibil moderată, dar totodată cu disprețul cel mai mare să respingem însinuarile, cari ni-s'au făcut. Și am făcut aceasta pentru-ca să împedecăm degenerarea în convingere a acelui prepus al citorva dintre concetățenii de altă națiune că noi am fi fii necredincioși ai acestei patrii.

A fost destul să se aplice față de noi brachiul pentru fapta noastră, pe cînd ar fi fost mai cu brachiu poate, ca să fim tractați cu acel brachiul, ori de vă place, cu furci, chiar în cazul, cînd am fi întrelăsat să comitem, ceea-ce am comis, și am fi suferit în tăcere injurăturile necualificabile.

In fine seducerea și ațîțarea publicului înscenată de un scriitor setos de cîștig și al unui „director de teatru“ de asemenea alergător numai după interesele sale momentane, nu poate afla aprobare nici din partea Maghiarilor serioși și de omenie; precum nu pot fi considerați de indivizi serioși și de bună credință acei Maghiari, cari ar fi aprobat punerea în scenă și modul de predare a piesei „Clopotele anuțite“.

Iar' dacă intențiunile sincere ale pășirii noastre nu vor să fie luate în seamă din partea factorilor competenți, aceiași factori poate ar fi făcut bine, dacă ar fi ținut cont de cele accentuate. De-oarece bine să-și noteze toți acei, pe cari îi priveșfe, că nu suntem dispuși a suferi între nici un fel de împregiurări mai mult atacuri nedemne la adresa patriotismului nostru, ori la adresa sentimentului nostru de demnitate națională, și nu va putea nici cînd exista o atare putere pămîntească, care să ne poată oprî de a respinge acele atacuri și a ne păstra demnitatea națională neștirbită.

După aceste vom proba, că sentința adusă este nejustă.

Este nejustă sentința, pentru-că ne izbește cu maximul pedepsei. Aceasta măsură nu este motivată prin nici o împregiurare, deoarece noi pînă aci n'am fost pedepsiți nici-odată; iar' o pedepsă maximală este la loc și îndreptățită numai în caz de recidivare, ori de cumulare a delictelor. Ceea-ce însă n'a fost în cazul de față.

Cauza, pentru care după demonstrația noastră s'a escat scandal, nu

Gazetăria noastră.

Să nu vă fie cu supărare, dl'or redactori, interni și externi, că îndrăznim să deschidem vorba — în familie — despre felul cum să gazetărește la noi.

Nom face „studii aprofundate“ (aceste le lăsăm dlui Tr. Marcus Ulpus etc., care pe vremuri promisesese, că o să scoată în tipar un strașnic volum despre prim-articol, entrefilee-uri, cronică, economie, varietăți și despre toate cite să scriu și ar trebui să se scrie în o gazetă „bine făcută“). Dar, vom pune în desbatere familiară citeva cusururi — ce ni-să par stranii — mai ales la gazetele, ce apar zilnic.

Și ca să fiu „constituțional“, fac interpelația următoare:

Au cunoștință dnii șefi-redactori, prim-redactori, redactori, v-redactori, proprietari-directori, etc. dela gazetele noastre — de toată seama — că și în Ungaria și Transilvania s'a introdus telefonul și telegraful?

Dacă au cunoștință, cum să face, că publicul, care cetește numai găzete românești, totdeauna e îndărăt cu 2—3 zile în cunoștința întimplărilor din lume?

— Au cunoștință, mai departe dnii prim-redactori etc. etc. români, că în

este a se căuta în noi, ci în directorul de teatru, care a avut lipsa de tact și cutezanța de a reprezenta des amintita „piesă“, — și mai este a să căuta în aceea parte ne-trebnică a publicului maghiar, care în negliobia sa aplauda scenele, ce ne insultau pe noi în modul cel mai primitiv; pe cînd noi am fi meritat mai curînd laudă, deja și numai pentru faptul, că prin fluierarea piesei am adus un serviciu reputației artistice a publicului maghiar.

(Mai departe apelația înșiră motive de drept și combatere a unor invinuirii nedrepte ce s'a ridicat contra demonstranților și cere dela senat nimicirea sentinței pedepsitoare).

Subscriși:

Augustin Bardoși, Demetriu Truția,
Iustin Nemet, Alexandru Stoinescu,
studenți în drepturi.

RĂZBOIUL

nu mai face zgomot mare. Japonezii au cuprins insulele Sachaline și acum au început a impresura și Vladivostoc-ul, al doilea oraș scump Rușilor, după Port-Arthur. Și de n'or grăbi Rușii cu pacea. vor perde și acest oraș.

Linevici comandantul Rușilor, dă de știre, că nu poate începe înaintarea contra Japonezilor, că au început ploile. Până a fost vreme bună s'a dat și el tot înapoi din calea lor...

Corespondență

Despărțămîntul Dobra al Asociațiunii.

Vrednici de laudă, sunt pașii, cari să fac de așezămintele noastre pretutindenea pentru deșteptarea poporului nostru. Locul prim, printre așezămintele, cari lucră în această direcțiune îl ocupă Asociațiunea.

Despărțămîntul din Dobra al Asociațiunii și-a ținut anul acesta adunarea sa generală în comuna Bretea, în ziua de Sân-Petru.

Inteligența din Dobra și giur a fost la locul ei; dar' nepăsătoare a fost cea din cercul Iliei, în care cerc să află și comuna Bretea și de unde numai o singură persoană s'a prezentat la adunare!

gazetăria de azi joacă rol important așa numiții raportori speciali?

— Dacă au cunoștință cum să face, că acești raportori au uitat să laude pe dl canonic Boroș din Lugoj, care a ținut în o nou sfințită biserică românească — o predică *ungurească*?! Ori și mai și. „Tribuna“ e în un oraș cu un episcop român, „Drapelul“ asemenea, „Telegraful Român“ așîșderea, „Unirea“ pe aceeași urmă și cu toate acestea nici pînă azi nu știm cu siguranță, că a dat sau n'a dat guvernul un ordin prin care oprește biserică și școala dela sârbările „Asociațiunii“.

In giurulnici unei gazete de-a noastre să nu să găsească un bărbat, care să cuteze să vorbească cu un vlădică? D'apoi atunci ce fel de raportori speciali avem? Ori n'avem de aceștia — nici unul?

— Au cunoștință prim-redactorii etc. nostri, că publicul e nemulțumit cu felul redactării gazetelor noastre? — Dacă au, atunci pentru-ce ni-zuesc să tot scoată la foi nouă, în loc să direagă pe cele existente deja?

Curm cu interpelația, mi-e frică de o prea strajnică forfecătură (nu înțeleg pe ceea, ce să face în redacțiunile noastre)...

De voui primi răspunsuri, continuu. De pe-acum însă antcip: — Duela nu știu și nu vreau.

Lume multă în biserică aștepta cu nerăbdarea sferșitul slujbei, pentru-ca să asculte învățături bune și folositoare.

Afară, înaintea bisericii, în mijlocul unui număr cît să poate de frumos de țărani, domnul președinte Iosif Morariu deschide adunarea printr'un frumos discurs, în care amintește de înalta țintă, pe care o are în vedere Asociațiunea.

Urmează apoi rapoartele: secretarului, cassarului și bibliotecarului, cari sunt privite întocmai.

Dnul Emil Tișca, într'o disertațiune bine aleasă și bine întocmită vorbește poporului despre păcatul vieții nelegiuite ce bintue ici-colo în popor, arătînd cît de păgubitoare, e pentru morală și pentru întreagă viața poporului; arată cauzele și mijloacele pentru vindecarea acestor rele. Să adresează apoi în călduroașe cuvinte mamei române, cari sunt chemate în înția linie, ca printr'o creștere de model, să arate fiilor și ficelilor lor calea adevărată, pe care au să apuce; preoților precum și celorlalți cărturari, cari vin în atingere cu poporul, ca cu fiecare privilegiu să aibă în vedere îndreptarea poporului; iar' în al treilea rînd poporului însuși îi pune pe suflet ascultarea de aceste învățături, cari au în vedere numai înflorirea lui morală, după care urmează și cea materială.

Tot atît de frumoasă și tot atît de instructivă a fost și tema cetită de dnul Ioanichie Olar, despre stupărîitul rațional, în care în mod practic introduce pe popor în conștiința stupărîtului rațional și-l îndeamnă la înbrățișarea acestui ram de muncă.

După cetirea acestor disertații primite de popor cu însuflețire, dnul președinte atrăgînd încă odată atențiunea asupra instrucțiunii folositoare a acestor teme, mulțamește conferențiarilor pentru bunăvoință avută și încheie ședința la orele 12 $\frac{1}{2}$ d. a. ...

La ospitala masă a dlui Juga, unde am luat un prînz plăcut împreună, s'au ridicat mai multe toaste, pentru comitetul central, pentru președintele despărțămîntului, precum și pentru domnul Juga, care ne-a oferit o primire atît de călduroasă.

La revedere, dragi Dobreni; la anul în frunțașă comună Lăpușnic, în număr și mai frumos ca acum!

M. Lu.

De sfadă nu mă apuc — cu nime. Scaza cu „lipsa de sprigin“ și de abonamente, nu o primesc, căci gazeta își crează abonentii nu și abonentii gazeta!

Incolo, stau de vorbă cu plăcere. Dar' mult mi-e teamă că n'o să mai pot continua — căci înainte de a avea răspuns interpelația mea, — în forma aceasta — nu mai zic nimic.

Cronc-Cronc.

Avis literar.

„*Legea despre economia și poliția de cîmp*“ (art. de l. 12 din 1894) apare în românește tradusă și explicată de dl avocat Pavel Rotariu din Timișoara. Retipărire cu puține îndreptări, din „*Advocatul Poporal*“ foaie juridică în Timișoara. Prețul legii — fără porto — 40 fil. A să scrie la administrația noastră ori la autor în Timișoara (Fabrik).

O recomandăm poporului, care are multe necazuri pentru necunoașterea acestei legi despre rînduiala și paza hotarului.

*

„*Bănatul*“ este titlul unei nouă foi populare, pe care o scoate dl V. Branisce, la Lugoj, dela 1 Iulie v. Prețul 4 cor. pe an. Cu politica nu să ocupe, ci numai cu Incuri culturale sociale, economice, etc. ce pot interesa poporul.

Cunoscînd forța de ziarist a dlui Dr. Branisce, îi salutăm cu frăție întreprinderea.

NOUȚĂȚI

Moarte. Avem durerea a publica următorul anunț funebru:

Dr. Ioan Mihu, în numele său și a tuturor rudeniilor sale, cu inimă plină de durere aduce la cunoștință trecerea din viață a mult iubitului său frate

Simeon

urmată în frageda etate de 20 ani, după lungi și grele suferințe, la casa părintească din Vinerea, Mercuri în 19 Iulie st. n. 1905.

Rămășițele pămîntești a defunctului s'au așezat spre odihnă vecnică Joi în 20 Iulie c., după prînz la 4 ore. Vinerea în Iulie 1905.

Fie-ți odichna lină!

Regretatul tiner Simeon Mihu, era unul dintre tinerii de cari legăm toți căți îl cunoșteam, cele mai frumoase speranțe, că era vial, deschis, sincer și primitiv de ori-ce impuls bun.

Un reumatism vehement i-a atacat inima și a venit dela studiu din Pesta îmbolnăvit. Știrea despre îmbolnăvirea lui grea a făcut griji tuturor, iar vestea morții lui așa de preîmpurii, a întristat adînc pe toți.

A fost înmormîntat Joi, lângă iutul său tată, în grădina din Vinerea. Ca preot înmormîntător a fungat par. I. Popovici (Gelman). I-au dat ultimul trist salut inteligență și tinerimea română din Orăștie, mearză în număr mare, apoi din jur și din comună.

Fie-ți somnul lin, suflet tînr și tuturor drag, ce prea frumoase speranțe duseși cu tine în recele mormint. Întristatei familii, îndeosebi iubitului său frate, dlui Dr. I. Mihu, care e nemângăiat de această lovitură neașteptată, — le trimitem simțitele noastre condolențe.

Cercetarea în cauza alegerii dela Dobra începe acum în 26 Iulie și ține și August întreg. Judele va eși la fața locului în multe locuri, parte va asculta în Dobra și Iliia pe cei citați.

Cei citați să fie bărbați și să spună drept, descoperind judecătorului toată mișelia ce știu că s'a făcut în giurul alegerii!

Că așa — spunînd ei adevărul deplin — alegerea va fi nimicită de sigur!

— Numărul viitor nu să va mai trimitte celor ce nu și-au regulat abonamentul la jumătatea aceasta a anului.

Grindină foarte deasă a bătut mai săptămîna trecută peste Geoagiu, Gelmar și o parte a hotarului Orăștie, trecînd pe Murăș în sus cătră Bințișii. A zdrăntuit cucuruzele de să pot socoti ca nimicite de tot.

Nu-s bani. Trecînd noi de nou prin zile cînd budgetul țării nu e votat și așa dările nu pot fi scoase dela oameni cu puterea, ci numai care vreau mai plătesc, — s'a ajuns acolo, că în cele mai multe casse ale orașelor, comitatelor și în casa țării, abia mai sunt parale pentru a plăti pe slujbași.

Ca pildă e dat orașul Budapesta, care în Iunie anul trecut a încasat din dări 1,529.000 cor. (peste un milion și jumătate), iar în Iunie a anului acestuia, abia au încurs cor. 293.000.

Și tot cam așa e în țeara întreagă. Oamenii nici de silă nu plătesc bucuos, decum acum că au auzit, că silă nu le poate face nimenea.

Ce să facem noi Români? Să fim cumînți ce facem, să nu ne facem mai rău ca mai bine. Dare nu suntem siliți să plătim, și nici camete de întîrziere nu ne pot lua pentru ea. Dar cînd să va porni astringerea, atunci ne șofoluesc pentru toată odată! Ce să facem? Aceea să facem, — spre binele nostru bine înțeleș — ori să plătim darea, fără a ne lua după lozinca zilei, ori, cari pot: *să ne depunem banii de dare la bănci*, cu libel anume, așteptînd până să va începe astringerea ei peste tot locul.

De aci avem două foloase: întîiu că până atunci ne cresc ceva interese (camete) după bani, a doua că în ziua cînd să facepe de nou astringerea, noi putem plăti îndată, scăpînd de cheltuielile de execuție și de cametele de întîrziere.

Dar' cine n'are bancă la îndemină și i-să nimeresc creștării, meargă și plătească-si-o numai bine, ca să scape de prea marea îngrămădire a ei.

Concert românesc la Geoagiu. Harnica »Reuniune română de cîntări din Orăștie«, condusă de dl Ioan Branga, care de gînd să dee și în Geoagiu la scăzi, un concert ca cel dela Orăștie și Dobra. Poate chiar Dumineca viitoare în 17/30 Iulie, ori la Ilie-Proroc.

Să vor trimite avisați. Cei invitați să vină negreșit aducînd cu ei și frunțași din popor, sa asculte un concert cu multe piese populare frumoase.

Cununie. Emilia Albu și Aron Stănilă anunță cununia lor, ce să va celebra Duminecă în 30 Iulie în biserica gr-or. din Chimindia.

Morți de arșită. Căldurile grozave ce au domnit în timpul secerișului și mai tin și azi, — au luat multe jertfe pintre bieții lucrători de cîmp. Îndeosebi în Ungaria, pe pustă, unde pe mari depărtați nu ai un arbore de umbră, nu e un deluț cu tușișuri și cu vînturi, ci aerul par'că stă în loc și te pîrleşte, — au fost dese nenorocirile la lucrul cîmpului. Dintre cele multe iată citeva: Pe moșia contelui B. Szechenyi din Pölöske s'au bolnăvit de insolație la secere (cade ars de soare la cap) feciorul de 21 ani I. Szabó și a murit îndată!

În Gulacs și Gyulakesz cea mai mare parte a secerătorilor s'au îmbolnăvit și două fete de 17—19 ani Catalina Horváth și Clara Tóth au murit. — În hotarul Bekehazei a murit de arșită fata Terezia Barbarici, de 18 ani. — În Canija-mare și giur s'au bolnăvit 6 inși de insolație; — în Gels 4 inși și Canija-mică o femeie. — La Tűzvölgy apoi au luat din holdă pe un fecior, care a nebunit și urla și răcnea și așa l'au dus la spital. — Ioan Budai din Tapolta a murit de arșită în decursul secerișului.

Fidanțare. D-șoara Rafiluța Solomon, din Spring și dl Iuliu I. Vulcu din Tărtăria, fidanțați. Felicităm.

Moarte în groapa cu grumpeni. În comuna Uste din comit. Arva, s'a întîmplat de curînd o mare nenorocire la o casă țărănească. În un colț al cărării oamenii făcuseră o groapă afundă de 3 metri și destul de largă, ca să încapă în ea 2—3 cară de grumpene unde să coboară după ele cu scara. Zilele trecute femeea casei să coboară să scoată grumpenele de lipsă pentru fert. Dar' abia s'a coborît și s'a plecat să iee grumpene, a și început a striga după ajutor, și apoi a tăcut și nu s'a mai auzit nimic. Cumnata-s'a a mers după ea, s'a coborît pe scară și a pătîit tot așa. O a treia femeie așiderea.

Acum s'au adunat vecinii speriați de strigătele copiilor. Au slobozit pe un om cu funia în groapă, dar' abia s'a dus ceva pe aci în jos și a zberlat după ajutor! L'au tras repede afară și era ametit de cap; un al doilea om tot așa.

Nu mai peste vreo două oare au izbutit să scoată afară cu cîrlige pe femeile căzute în groapă. Erau moarte. Le omorise gazurile veninoase ce ies din grumpene.

De aceea nu e bine ca oamenii să doarmă în casă ori cămară în care e și pătul pentru grumpene, că ele absorb oxigenul cel hrănit din aer, și dau gazurile înveninate cari pot omori pe ori-ce om.

Impăratul Germaniei, cum e el extravagant în toate, apoi vrea să fie la ordinea zilei și pe terenul scrisului de — ilustrate. Din călătoriile sale ia fotografii de-a locurilor prin care trece și le trimite ca corespondențe ilustrate, soției sale, copiilor și altor cunoscuți. Iar la privilegii potrivite lasă să-i fotografieze grupe întregi de călători și apoi la anul la onomastică, trimite celor fotografați felicitări pe cite o atare corespondență, făcîndu-le plăcute surprinderi. — Înteressant e, că scrisorile împăratului, pe care să pune sus cuvîntul: »*Dela M. Sa*«, trebuie trimise cu cel mai apropiat tren și ajunse la locul lor, trebuie să fie duse numaidecît, ziua ori noaptea, la cel adresat. Așa-i legea. În urma acestor legi nu arareori să întîmpla că pe cutare il scoală noaptea tîrziu din pat, ca să-i imanueze o — ilustrată dela împăratul! De l-ar scula cu o scrisoare dela alt muncitor, ar mai și înjura marele domn trezit — că numai domni mari de tot ajung la acest noroc, — dar' pe ilustrata împăratului puținii de tot să — »supără«.

Mașină de zburat descoperită de un Săcuiu? Prin foile ungurești să dà cam cu vilvă vestea-povestea, că un Săcuiu, Ales. Rihász (naintre vreme il cheama Pinkeless) ar fi descoperit o mașină de zburat, mai desăvîșită ca toate cu cite s'au făcut până acum încercări. Ci-că tocmai lucrează la cea de probă în o pădure (?!), de unde să va ridica cu ea și va merge mi-te mai tare ca orcanul, ca vîntul turbat, prin văzduhuri și prin nori. Numai bani îi lipsesc dlui Rihász, și cînd va avea banii de lipsă, (aha! aci vorbește iarăși Herr von Pinkeless...), atunci va face și mașinile adevărate, făcînd minuni!

Nouă ne pare că știrea miroasă a usturoiu. Noi știm, că odată vreo 3 Săcuii au găsit un cias în drum. Unul din ei s'a apropiat cu frică de cias și auzînd că dinlăuntru lui cineva face cătră el tot: tic-tic-tic... s'au cutremurat și s'a dat napoi, că asta-i căsuța necuratului. S'a apropiat și al doilea și a auzit tot așa și s'a speriat și el. Al treilea asemenea. Ce să facă Săcuii, că le-a eșit drau n'cale? Au ținut sobor și s'au sfătuit să omoare pe drau cu niște pari. Zis și făcut. Au zmulst trei pari din un gard vecin și au omorît pe drau, zdrăbindu-i toată mici fărîmi căsuța necurată ce și-o pusese în drum! Și acum dintre acest neam de oameni să se ridice descoperitorul mașinei de zburat?

Cununie. Domnul Ionel Pîso funcționar silvic al societății căilor ferate priv. de stat. austro-ungare. și dșoara Liana Brankovits, își vor sârba cununia la 24 Iulie 1905, în biserica catedrală din Caransebeș. Felicităm!

Mulțămită. Cu ocaziunea festivității școlare, arangiată la finea examenelor de vară cu elevii și elevele dela școala cap. gr-or. rom. din loc. prea onoratul domn Dr. Aurel Vlad, deputat dietal, președinte al comitet. paroch. etc., și dl Ioan I. Vulcu, comerciant au binevoit a cinsti pe elevii și elevele, 15 la număr, cari au declamat poezii, monoloage, dialoge și trialoage cu cite o coroană; în total 15 coroane, tot asemenea onoratul comitet par., a procurat premii pentru elevii cu calculul general foarte bun în sumă de 20 coroane, dl Ilie Licesc o cutie de bonboane pentru elevii din clasa primă și vreo cîteva trimbiși și păpuși, în valoare de 4 coroane, tot pentru elevii din clasa primă a donat Floarea Bordean de fiecare elev prezent la examen, 2 fileri. Pentru aceasta marinositate, dovedită față de elevii și elevele școlalei, mă simt dator în numele corpului nostru învățătoresc a le aduce și pe această cale cele mai calde mulțămiri. Orăștie, 25 Iunie n. 1905. Direcțiunea școlalei cap. gr-or. rom.

Baicu, inv. dir.

Desmîntire. Ziarul »Drapelul« din Lugoj, și în urma lui și alte foi, au publicat știrea, că guvernul țării ar fi oprit bisericilor și instituțiilor ce stau sub conducerea bisericii, participarea la sârbările din Sibiu, din incidentul inaugurării Muzeului.

Pe baza informațiilor luate la locurile competente, direcțiunea expoziției face cunoscut, că această știre nu corăspunde adevărului. Ministrul de culte afind că să plănuește și ținerea unui congres al tuturor Reuniunilor învățătoresci confesionale române, cu ocaziunea expoziției, s'a adresat autorităților bisericești cu cererea: ca aceste să intrevină pentru părăsirea acestui proiect, deoarece Reuniunile învățătoresci, organizate după comitate s'au dieceze, sunt obligate a să restrînge în activitatea lor la teritoriul stabilit în statutele lor. Autoritățile bisericești au dat ministrului răspunsul: că congresul din chestiune nici nu să plănuește.

Participarea fie chiar oficială a bisericilor și instituțiilor acestora la sârbările inaugurării Muzeului și îndeosebi și la expozițiune, nu a fost și nu este oprită.

Cu o cale dir. expozițiunii roagă pe cei ce au de expus ceva: să trimită obiectele pentru expozițiune la biroul »Asociațiunii« (Sibiul, strada Morii Nr 6) inomis în cā în decursul unei curente, deoarece arangiarea secțiilor expozițiunii, și îndeosebi confecționarea dulapurilor și meselor, să va începe la 1 August a. c. în cadrul pretins de obiectele întrate până la acest termen, și astfel trebuie să fie până atunci pe deplin orientate cu privire la spațiul ce este a să rezerva diferitelor despărțăminte.

Tinerimea studioasă din Poiana (Sibiului) arangiază Duminecă în 23 Iulie st. n. petrecere de vară în pădurea »Staule«. Intrarea e benevolă. Invitări speciale nu să fac.

Anuarul II. al »Reuniunii meseriașilor români din Sibiu« va fi scos de sub tipar în curînd de această zeloasă Reuniune. Anuarul va cuprinde date din viața și dezvoltarea societății meseriașilor români sibiinii în anii 1900—1904, dar' totodată să va extinde și asupra meseriașilor nostri de pe aiurea, anume:

Va cuprinde o statistică a tuturor meseriașilor români din patrie, din care să va vedea cari meserii sunt mai ales îmbrățișate de noi Români, unde sunt celea în înflorire și unde în decădere. Mai ales însă să va vedea acestal în viitor, cînd în viitoarele statistice, să va putea publica și tabloul comparativ, al dezvoltării ori decăderii.

Vrednicește cea mai sinceră laudă »Reuniunea meseriașilor români din Sibiu«, cu neobositul ei conducător Victor Tordășian pentru inițierea acestor lucrări, prin care pune piatra fundamentală la o statistică generală a meseriașilor nostri.

Reuniunile surori cărora cere ajutor la stringerea datelor, să nu întîrzie a-i sta la dispoziție cu tot zelul.

Album de broderii și țasă-turi românești. După marele »Album artistic« edat de »Reuniunea rom. de agricultură din com. Sibiului«, publicul românesc găsește o nouă surprindere plăcută în Albumul de broderii și țasă-turi românești compus și editat de dșoara Minerva Cosma, tot la Sibiu. E o colecție aleasă cu mult gust din cele mai frumoase broderii, chindiseli și țasă-turi ale femeii române din popor. Să dau peste 160 modele, cari de cari mai frumoase, și toate dovadă de istețimea mâinilor Românei. Sunt reproduce în colorile originale, redat în institutul artistic al dlui Drottlet din Sibiu, care a tipărit și Albumul artistic al Reuniunii de agric.

Albumul edat de dșoara Cosma, e o merituosă completare al celui al Reuniunii de agric., și dșoara editoare face cele mai bune servicii causei de a să păstra dovezile hârniceii femeii române ca o femeie casnică, dovedind prin acest album, că nu numai casnică e țărancă română, ci înzestrată cu înalt și fin gust artistic estetic.

Albumul să întinde pe 21 cartoane (foi tari) cuprinse în o cutie învălitoare, artistic executată și ea, și cele 21 foi te cuceresc una după alta prin strălucita lor variație.

Arangearea cartoanelor a fost foarte isteată, ducînd dela simplu la tot mai

frumos, mai complicat și mai delicat; cartoanele dela urmă sunt strălucite! Iar' al 21-lea încheie minunat albumul prin prezentarea alor 6 fotografii de dame române în costume naționale dela Săliște, Chisătau (în Bănat), Valea-Jiului, Sebeșul-săsesc și 2 din România.

Albumul e proprietatea dnei Maria Cosma și costă 16 cor. Îl recomandăm tuturor bibliotecilor publice și private, și tuturor familiilor române culte, cari vor avea o frumoasă podoabă în sa-loanele lor, în acest album.

Un cancelist versat în afacerile cancelăriei advocațiale, caută aplicare în vre-o cancelărie advocațională.

Informații mai deaproape poate da administrația acestei foi.

AVIS.

Domnii bărbați de încredere și toți acei domni, cari au primit prospectul cu lista de înscriere la

»INDUSTRIA«,

proiectatul institut industrial-economic, societate pe acții în Deva, sunt și pe această cale frățește recercați a-și retrimite listele provăzute cu subscrieri originale și banii încasați. Cu bucurie constat, că — deși partea cea mai mare a listelor nu ni-s'a înapoiat — din listele ce le avem, am constatat, că aproape întreg capitalul social de 100.000 cor., împărțit în 1000 de acții a 100 cor. e deja semnat.

Inițierea acestui institut de mare importanță generală e deci deplin asigurată.

Subscrierea de acții noue e posibilă până la adunarea generală, care — amăsurat legii comerciale — în luni, să va ținea negreșit la 10 ori 14 Septembrie 1905.

Plătirea acțiilor 30%, trei rate a 10 cor., adecă 30 cor. de acție și 2 cor. taxă de înscriere negreșit trebuie să plătească, ca să fim îndreptății cu ajutorul lui Dumnezeu cam la 1 Octombrie 1905 să începem lucrarea binecuvîntată a institutului. Restul de 70% să poate plăti în termine mai lungi.

De cumva înscrierile vor întrece cu mult suma proiectată, ce e probabil după interesul general constatat, vom urca capitalul la 200.000 cor.ane.

Deva, 20 Iulie 1905.

Aug. A. Nicoară,
membru fundator
inițiator al »Industriei«

Convocare.

P. T. membrii ai Insoțirii economice de magazin și anticipații »AGRICOLA« din Hunedoara — Vajdahunjad, sunt poțitii a lua parte, conform statutelelor, la a III-a adunare generală ordinară, care să va ținea Duminecă, în 30 Iulie st. n. a. c., la 3 ore d. a., în localul insoțirii.

ORDINEA DE ZI:

- Deschiderea și constituirea adunării generale.
- Raportul direcțiunii și proiectul de bilanț.
- Raportul comitetului de supraveghiere.
- Impărțirea profitului curat.
- Absolutoriu direcțiunii și comitetului de supraveghiere pentru gestiunea anului 1904/5.
- Alegerea alor 7 membrii în Direcțiune.
- Alegerea alor 6 membrii în comitetul de supraveghiere.
- Eventuale propuneri.

Hunedoara, la 11 Iulie 1905.

Dirlecțiunea.

„Agricola“, însoțire economică de magazin și anticipații în Hunedoara.

„Agricola“, gazdasági raktár és előleg szövetkezet Vajdahunyadon.

Bilanțul general pe al III-lea an de gestiune

pe timpul dela 1 Iulie 1904 până la 30 Iunie 1905.

Zárszámadás a III-ik üzleti évről

1904. július hó 1-től 1905. június hó 30-ig.

ACTIVE - VAGYON			PASIVE - TEHER		
K	f.		K	f.	
Cassa în număr — Kézpénz		5741 08	Capital însoțit — Szövetkezeti alaptőke		36650 —
Bucate: — Gabona:			Fond de rezervă — Tartalék alap		3313 *)
Cucuruz — Tengeri	6970 80		Depuneri — Betétek		60330 10
	1963 50	8934 30	Bucate în Schluss-uri — Gabona kötésekben		4213 50
Griiu în magazin — Buza a raktárban		3533 90	Reescompt — Visszámla		59734 —
Trifoiu, ovăș și mazăre	773 52		Cont-Curent — Folyó-számla		11442 —
Lohere, zab és bab	2250 —	3023 52	Interese anticipate trans. — Átmeneti előlegezett kamatok		929 20
Avans. pe vite și lomb. — Előlegek marhákra és lomb. üzlet		13341 20	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék		186 26
Salda-Conti — Számlák		6801 34	Profit curat — Tiszta nyereség		5158 59
Cambii în portofoliu — Váltó tárca		10465 9			
Magaziile și casele proprii — Saját raktáraink és házuk		22880 86			
Efecte — Érték papirok		470 —			
Capital restant — Hátralékos alaptőke		7358 —			
Mobilier — Felszerelés	945 60				
Amortizare — Leírás	94 60	851 —			
Spese de fondare — Alapítási költségek		1762 —			
Bon la bănci — Bon más pénzintézeteknél		598 34			
Diverși debitori — Adósok		2002 11			
181956 65			181956 65		

Contul Profit și Perderi

pe timpul dela 1 Iulie 1904 până la 30 Iunie 1905.

Nyereség- és Veszteség-számla

1904. július hó 1-től, 1905. június hó 30-ig.

EȘITE - KIADÁSOK			ÎNTRATE BEVÉTELEK		
K	f.		K	f.	
Interese: — Kamatok:			Venite: — Jövedelmek:		
pentru depuneri — betétek után	2358 20		dela bucate — Gabona üzlettől		3070 90
pentru cont-curent și reescompt — folyó' és			dela venite și proviziuni — Jutalék és díjak után		1063 60
visszámla után	4406 34	6764 54	dela Escompt — Váltó leszámítás után		
Dare: — Adó:			Inter., provis. și compet. — kamatok, jutalék és díjak		10618 56
directă — egyenes	826 64		dela Cont-Curent — Folyó számla után		
10% după inter. de dep. — 10% betéti kamatok után	235 80	1062 44	Inter., provis. și compet. — kamatok, jutalék és díjak		2510 43
Chirie — Ház és raktár bér		800 —	dela interese de efecte — Érték papirok után	26 —	
Salare — Tiszti fizetések		3699 87	dela interese Cap. rest. — Hátralékos alaptőke után	230 40	256 40
Spese: — Költségek:			Chirie — Házbér		
porto, tipărituri, luminat, încălzit, etc.			pentru casele proprii — Saját házuk után		1261 —
porto, nyomtatványok, világítás, tüzelés, stb.		1004 37			18780 89
Timbre — Bélyegek		196 48			
Amortizare: — Leírás:					
din mobiliiar — a felszerelésből	94 60	13622 30			
Profit curat — Tiszta nyereség		5158 59			
18780 89			18780 89		

Directorul executiv:

Vasile C. Osvada m. p.,
întező igazgató.

Hunedoara—Vajdahunyad, 30 Iunie 1905.

Contabilul:

Alexe Manea m. p.,
könyvelő.

MEMBRII DIRECȚIUNII: — IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

Presidentul Direcțiunii:
Dr. George Dublesiu m. p.,
igazgatósi elnök.

Casas:
Nicolau Macrea m. p.,
penztárnok.

Nicolae Rimbaș jun. m. p.

Smit Feri m. p.

Leontin Ungur m. p.

George Rain m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Conturile prezente le-am revidat și aflat în deplină ordine. — Jelen számlákat felülvizsgáltuk és teljes rendben találtuk.

Daniel David m. p.,
president — elnök.

Dr. August Dragits m. p.

Constantin Dăncilă m. p.

Dr. Victor Bontescu m. p.

O calfă

afără îndată aplicare în prăvălia de fer și băcănie a subscrișului.

Condiții favorabile.

IOAN ROB
comerțiant în Orăștie.

Un învățacel să primește numai decit în prăvălia de manufactură a subscrișului.

Să aibă cel puțin 3 clase gimnastice ori reale.

Să poasă pe câțiva copii în patrie.

Ioan Lazăroiu
comerțiant în Orăștie.
(Szászváros).

Un învățacel se primește numai decit în prăvălia de specierie și ferărie a subscrișului

Petru Clecan
comerțiant în Puj.

Sz. 690—1905. tkvi.

Árverési hirdetés.

Közhirre teszem, hogy a szászvárosi kir. járásbírószág 1901. évi Sp. I. 209/3 számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel ügyvéd által képviselt Ardeleana pénzintézet javára, Baroj Szaveta s t. elleni 70 kor. s járuléka erejéig fogantositott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 648 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, szerszám, szekér, széna és két kád szilva nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a szászvárosi kir. járásbírószág 1905-ik évi V. 485/4 számú végzése folytán 70 korona

tőkekövetelés, ennek 1903. évi július hó 2-ik napjától járó 8% kamatai. 1/3% váltó díj és eddig 37 kor. 67 fillérben bírónlag már megállapított költségek erejéig Felsővároszven alperes lakásán leendő eszközlésére 1905. évi július hó 24-ik napjának delótti 9 órája határidőül kituzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzešsellel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok kézpénzfizetés mellet, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvárosan, 1905. évi július hó 10-ik napján.

Schuster Vilmos
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 2627—1905 tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kőrősbányai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy „Albina“ takaré- és hitelintézet végrehajtónak Krepesa Jov, végrehajtást szenvedő elleni 1894 korona 08 fill. tőke annak és pedig:

157 kor. 84 fill.-nek	1897 decz. 1-től
" "	" "
" "	1898 jun. "
" "	" "
" "	1898 decz. "
" "	" "
" "	1899 jun. "
" "	" "
" "	1899 decz. "
" "	" "
" "	1900 jun. "
" "	" "
" "	1900 decz. "
" "	" "
" "	1901 jun. "
" "	" "
" "	1901 decz. "
" "	" "
" "	1902 jun. "
" "	" "
" "	1902 decz. "
" "	" "
" "	1903 jun. "

járá 8% kamatai 42 korona 96 fill. eddigi 25 kor. jelenlegi és a még felmerülendő költségeinek kielégítése végett a végrehajtást szenvedőnek a dévai kir. törvényesek területén fekvő és a kőrősbányai kir. járásbírószághoz tartozó Baszarabásza községi 1 számú tjkben A I. 1—6, 17—20

rsz. ingatlanokból 26/40 (huszonhat negyvened) rész jutaléka 841 kor. kikiáltási árban továbbá az u. o. 141 sztkben A I. 1 rdsz. 87 korona kikiáltási árban; és az u. o. 150 sztkben A I. 1 rsz. alatt felvett s a végrehajtást szenvedő s a társtulajdonosok nevén álló egész ingatlanok az 1881. LX. t.-cz. 156. §. a) pontja alapján 23 korona kikiáltási árban nyilvános birói árverésen elfognak adadni. Az árverés megtartására határnapul az 1905. évi aug. hó 8. napjának d. u. 2 órája Baszarabásza községhez kituzetik.

A bánatpénz összege a kikiáltási ár 10%-a; a vételár az árverési jogerőre emelkedése napjától számított 90 napi határidő alatt 2 egyenlő részletben is fizethető.

Az árverési hirdetményvel egyidejűleg kibocsátott árverési feltételek az alóir telekkönyvi hatóságnál és Baszarabásza községhezaznál megtekinthetők.

Kőrősbánya, 1905. május 18.

Szökény,
kir. albiró.